

Kancsal szeretet

Hedviget sokan és sokszor lóvá tették már. Mégsem sírt, mégsem érezte úgy, hogy ki kell rohannia a világból. A lóvátévők többnyire cigányok voltak. Ősi természeti adottságuk nem hozta ki a lányt a sodrából. Nem különbözött tőlük. Ő is rendelkezett vele. Istenem, használta az eszét! Többkevesebb sikerrel igyekezett mindenkit becsapni, hogy legalább kis részét viszonzozza azoknak a méltánytalanságoknak, melyek érték.

De ettől a mézes-mázos szavú városi embertől (éppen ettől!) nem várta volna. . . Nem számított rá, nem hitte, nem képzelte róla, hogy ez a „szép és jó úriember” (így mondta Galamb Hedvig – az anyja) ennyire közénk való, ennyire „fekete”. Ennyire túltesz a városka két legnagyobb roma szélhámosán, Dundón és Mamukón. Mert túltett rajtuk. . .

Hedvignek rögtön „azután” könnyek tódultak a szemébe. Legszívesebben kiszaladt volna a kapun az utcára, hogy bánatában megint világgá menjen. De ez teljességgel lehetetlen volt. Az utcán (zsákutca volt!) összegörnyedve, szitkozódva futott, menekült a polgári bizottság tagja. Csak nem fognak egy és ugyanazon az utcán egy irányban rohanni?! A lány fejében az is megfordult, hogy utánakiált valami zsirosat, de ebből nem lett semmi, mert a toladó könnyek elmosták haragját, dühét, s enélkül nincs értelme az ordításnak. Sarkon fordult hát, s végigszaladt az udvaron. A ház felé vette az irányt. A könnyek nem csak haragmosó, de gyengítő tulajdonsággal is bírtak, mert rohanása már az előszobában slamos, fáradt menéssé lassult, s úgy haladt végig a konyhán, mint egy megvert, megvakított, kínjában csendesen vonító eb – akkor már semmit sem látott könnyeitől – az edényekkel csörömpölő anyját sem – s a szűkölő fájdalom feltartóztatlanul szűrődött ki torkából. Tapogatózva talált rá az „alvó” szoba kilincére. Átbukott a küszöbön, be a cigányszagba, de izgalmában most ezt sem érezte, pedig, mióta hazaszökött az intézetből, mindig érezte – azelőtt, kisgyermekkorában sohasem. Hedvig kezéből kicsúszott a kilincs, s a szobaajtó nyitva maradt, az anyja utánaszólt valamit, de a lány nem értette, mert akkor már belevetette magát az ágyba, s fejét a mocskos ágyneműbe fúrta.

- Már elment az „emenvés” ember? – jött be utána az anyja.
- El. Tökönrúgtam, akarta felelni, azután meggondolta magát.
- Aranyos, jószívű ember volt, szerencséd van, hogy őt küldték. Megígérte, hogy csupa jót fog írni rólad. Ne sírj, te. . .!

Na hiszen, képzelem, fordult meg Hedvig agyában, és felemelte könnyáztatott arcát.

Az anyja ott állt a szoba közepén, tehetetlenül, szánalmasan. Lógó hasú, szétfolyó testét szűk barhetruhába préselte, melle csaknem eltűnt, mintha visszafejlődött volna. Mind a két szemére bandzsított, s Hedvignek úgy tetszett, egyikkel a szoba egyik, másikkal a szoba másik sarkába bámult.

– Mindenhová néz, bámul, csak engem nem lát. Engem sohasem lát, sohasem látott!

Igen, így volt. Ezért nem tudta komolyan venni ezt a nevetséges asszonyt. még ha az anyja volt is. Nem tudta komolyan venni intelmeit. Testvérei, s az apja hasonlóan érezhettek, mert egyszerűen kinevették.

– Ne bögj! Inkább adj hálát az istennek, hogy ide küldte azt az „emenvés” embert. Az majd kihúzza a bajból, eligazítja a dolgodat!

Emenvés ember! Isten... Istenem, hol él az anyja?! Adjon hálát, amiért az az ember...? Rögtön, csak befonja a szemöldökét! És tűnjön már el ez a kancsi nő is, mert nem áll jól magáért!

Na, végre! Kiment, behúzta az ajtót. Bandzsítson tovább a konyhában a pacalleveses fazékjába! Jól kifuthatott azóta a habja, a szobában érezni a bűzét.

Futott a konyhában a pacalleves habja. Futottak a szobában Hedvig könnyei. A lány helyzetet változtatott. Hátára fordult, nem tudott tovább hason fekve szenvedni. Így az ágynemű bűzét sem érezte annyira, gondolkodni, emlékezni is jobban tudott. Odakinn a tűzhelyen a pacalleves gőze, habja megemelte a fazék ütött-kopott vörös fedőjét. A fazék alatt fűtöttek, a fazékban forrt. Hedvigben is forrt: élmények, emlékek kavargtak sós könnyzuhatagban, míg nem felforrt a csikos, vörös huzatú dunyha is, emelkedni kezdett. azután libegett, majd kiröpült. Kiröpült a helyiségből, egyesült a levesesfazék fedőjével, senki sem irányította, Hedvig sem, csak a pillanatnyi érzések kormányozták. Olajnak, benzinnak jók voltak a könnyek. A motorzúgást Bobby Solo helyettesítette, aki hol az „Egy könnycsepp az arcon”-t, hol a „Cigánylány-t” dúdolta, Hedvig két kedvenc slágerét. Bobby Solo éneklésébe állandóan belekotyogott az anyja:

– Nem kellene csavarognia, az „alvó” szobán kívül van egy másik szobánk, sokba került, míg berendeztük, jöjjön, nézze meg, szép szoba, „granofong” is van benne, itt kedvére „granofongozhatott” volna, de ő inkább elcsavargott – férfikkal.

Anyja kotyogásától motorhibásos lett Bobby Solo éneke.

– Jöjjön, nézze meg, nézzen be!

A polgári bizottság tagja benézett... Tett egy lépést előre, azután meghátrált a kicsapódó jéghedig levegő elől. Lehet, hogy ő is arra gondolt, amire abban a pillanatban Hedvig... Már mint hogy azok a férfiak legalább megmelegítették.

– Kicsit hideg van itt – mondta udvariasan a férfi, s közben az Északi-sark járt az eszébe.

– Nem telik tüzelőre, drága uram, drága a tüzelő, roppant drága, öltözne föl, ha fázik, de nyáron akkor is „granofongozhat”, amennyi belefér. Ha már fizettünk érte, berendeztük...

Hedvig tudja, az anyja említette, hogy a szobabűtört még a „bányapénzből” vették, rögtön azután, ahogy hazajöttek Osztravából.

A vörös dunyhafedő most Osztrava fölött röpköd. Udvarias, akárcsak az „emenvés”. Udvariasan, de lanyha érdeklődéssel figyel. Hedvig anyjára, s várja, hogy Hedvig megszülessen. Végre! Hedvig a világon van. Egyáltalán nem fontos részletek kíséretében születik meg. Azután rögtön megszületik a másik „lány” – Blanka is, kissé könnyebben, majd harmadiknak Karo. A

három évbe éppen három gyermekszülés fér bele. Letelik a három év, amit az apja, az „uram” aláírt, de hogy az ura, hiszen meg sem esküdtek, csak „ügy” élnek, papír nélkül.

– Az uram megbetegedett „gyomorfekélyt” kapott, hálstennek, szegény úgy félt a bányában, majd a rossznyavalya jött rá mindig. Egy évig volt beteg, azután megoperálták, azután hazajöttünk, most sem dolgozik, itt-ott elmegy behányi valaki fáját, szénét. A nyugdíjából élünk. Alig jöttünk haza, az uram vesztetve megcsinálta a negyedik gyermeket, a Lajot. Nem csodálkoznék, ha az volna ilyen ideges, nyugtalan, mint a Hedvig. Bár azt mondja a doktor, mert doktornál is voltam a Hedviggel, elmondtam neki mindent, azt mondja a doktor, lehet, hogy azért olyan, mert az apja akkor csinálta, amikor még új ember volt a bányában és a legjobban félt tőle. Nehezen élünk, kérem, de rendesen, rendesnek neveltem őket mind, de ez a Hedvig már sohasem lesz rendes. Elszúrta a becsületét!

Elszúrta, elszúrta, ezt sokféleképp’ lehet érteni. Szégyenkezni is lehetne az anyja tapintatlan megjegyzése miatt. Hedvig egy idő óta nem szokott szégyenkezni, de mégis kellemetlen neki, hogy a polgári bizottság tagja, a vörös repülődunyha, és Bobby Solo előtt mond ilyeneket az anyja. Bobby Solo sohasem mondaná azt egy csóró cigánylányról, hogy „nem rendes”, meg hogy „elszúrta a...”. Hedvig különben sem tehet róla, az apja tehet egyedül, az öreg Oláh, a gyáva nyúl, aki gyerekcsinálás közben is a bánya alattomos recse-néseit, ropogását, moraját, félelmetes hangjait hallgatta, figyelte. A mai napig hallja őket, belefészkeltek a hangok, részeg álmából nemegyszer riad fel ordibálva:

– Szakad a bánya! Devla, segits!

Ha józan is, fél. S hogy ne féljen, siet inni. Ilyenkor (Hedvig „kiruccanásai” óta) meg az az első, hogy öt kurvázza. A repülődunyha sem képes fel fogni a szó ütéseit, a védő fedőpajzs sem. A kázás Bobby Solo lemezére is ráragadt. Hallgass Bobby, mert kicsérélem a tüdet! Mindnyájan félték egy kicsit: ő, Blanka, Karo, Lajo, az anyja, de legfőképpen az apja. Így születtek! Csakhogy apja verekedett félelmében. Mindig az idősebbekkel kezdte: az anyjával, és vele – Hedviggel. Ezt a káderezni jövő városi ember is beírta. A városi ember?! Ezt már rég, nagyon rég, a káderes előtt is feljegyezték. Elsőnek a tanítónő, amikor kék-zöld foltokkal ment az iskolába. Iskola...

A nyolcadikat keservesen befejezte... Csúnya is volt, cigány is volt, a lányok nem kedvelték. Hedvig sem őket. Kis buták! Sokkal idősebbnek érezte magát tőlük. Koraéretten unta osztálytársnőit, nyafkaságukat, s bosszúállóan gyereket kívánt a karjukra, hadd tudnák meg...! Hadd tudnának meg végrel... Közben mit nem adott volna egy barátságos szavukért! És egyáltalán... Ilyen, vagy olyan szeretetért, gyűszűnyiért, mindegy, hogy milyenért, csak valódi legyen! (De ne sáпитozzon az a szeretet, mert az kibíratatlan, elviselhetetlen! Az ilyen szeretet akkor sem kell, ha valódi!) De kívül, hogy valódi szeretet nem is létezik, hamis, vagy tettetik. S a legnagyobb hazugság a szeretet jeleiben, az érintésekben, simogatásokban, csókokban, s egyebekben rejtőzik. Hedvig sokára jött rá, hogy így van, mert sokáig kereste a szeretetet. S hogy mit talált? Hát ... Annak a csíkos, vörös repülődunyha a megmondhatója!

Most a liget fölött repül. A liget, s minden benne zöld. Az olajosképű Kálmán ruhája is zöld. Zöldposztó – katonaruha. Itthon van szabadságon,

nőre van szüksége. Hedvig akadt az útjába, csúnya, nagy orrú, de fiatal. Átkozottul fiatal, s ez nagy előny, de hátrány is. Előny és hátrány beleülnek a mérleg serpenyőjébe... Megállnak a ligetben levő kerthelyiségben, leülnek. Kálmán rumot rendel és fagyaltot. Hedvig torkát égeti a rum, hűsíti a fagyalt. Kálmán a kezét simogatja, fogja, gyúrja. Hedvig ilyet még sohasem érzett. Hát ilyen a szeretet, az embert hol a hideg rázza, hol előnti a forróság? A fagyalt rózsaszínű, a rum rozsdavörös, a liget hosszú, a fák-bokrok zölddek. A katoná ruhája is, de ezt már nem sokáig látni, mert erősen sötétedik, a bokrok is sűrűbbek, a szeretet keze merészebb... A szeretet nagyon jó... A szeretet véres. Az ilyen szeretet visszamegy katonának, eszébe sincs írni!

Hedvig megkóstolta a szeretetet, most már nem tud nélküle élni. Keresi. Röpül a dunyha, a szeretetkereső elkerüli az iskolát. Hedvig kézről kézre jár, de ezek a kezek már nem véresek! Simogatnak, de nem szeretnek. Mind-egy, most már mindegy, hátha valamelyik mégis... Úgy látszik, hogy igen, azután mégsem... A szeretet néha percekig, néha órákig, néha napokig tart.

Mennyi idő szükséges ahhoz, hogy meg lehessen állapítani a szeretet valódiságát? Hát, mikor-hogy...? Egyszer két hétig tart, és Hedviget kercsik... A dunyhahelikopter leercszkedik. Nagy-nagy szelet kavar maga körül, és port. A porfelhőből előbukkan annak a férfinak a felesége, akivel Hedvig két hétig... Hedvignek a helikopterekben is csalódnia kellett. Váratlanul hazahozták a réges-régen elváltak mondott feleségeket is. A feleségek óriási balhét csapnak, az útlegektől, hajcibálástól sem riadnak vissza. Szótárukból cifra, ősi szavak kerülnek elő. Nem nagy dolog az egész, Hedvig azt is kibírja. Mindenesetre a helikopter pilótája megérdemelné, hogy lelőjjék. A helikopter ejtőernyővé fújja a „nem nagy ügyet”, nem ejtőernyővé, inkább ballonná – de ezt meg az iskolában fűjják, meg otthon az anyja.

S hogy biztosan felfújódjék a ballon, a járási nemzeti bizottság szociális osztályáról is fűjja valaki, hogy száradna bele a tüdő. Hedviget rákötik egy szomorúszerűk léggömbre, amely a brünni javítóintézet felé röpül. Sajnos, épségben megérkezik. Hedvignek nincs rossz dolga. Két hónap múlva más-ik csehországi intézetbe helyezik – ott még jobb. Egy este megáll az ágya végénél Anezksa – a nevelőnő. Felemeli a takaró szélét...

– Elfelejtettél lábat mosni! Velem jössz!

Hedvig megszeppenve követi. Azon csodálkozik, miért nincs Anezksa hangjában, szemében több szigorúság. Anezksa hangjában, szemében valami egészen más lakozik – hasonlít a szeretethez. Hedvig a fürdőszoba felé lépked, de Anezksa rászól, nem oda, te buta, és saját szobájába vezeti Hedviget. Hedvignek lábat sem kell mosni, akkor minek mondta Anezksa...? Hedvignek le kell feküdnie, s egészen más valamit kell csinálnia, mondjuk szeretnie Anezksát. Anezksát nem mindenki szereti, az egyik lány nem hajlandó lábat mosni, árulkodik, ebből botrány lesz. Anezksát kirúgják.

Fél év után Hedviget megint ballonra kötik, hess, haza, Szlovákiába, federáció van. Hedvig nem tudja, mi az a federáció, nem is érdekli, csak azt tudja, hogy ezen az új helyen nem jó, ebben a kastélyban nem fogja kibírni tizennyolc éves koráig, jöhetne már egy ballon! De nem jön!

Ezért Hedvig önmaga gyárt egyet, azon repül ki esténként az ablakon. A többi lány is így csinálja. Lenn a parkban már parázslanak a várakozó fiúk cigarettái. Az épületben csak a nevelőnők fogadhatnak férfi látogatókat. Az intézet nem kupleráj!

Egy éjszaka véletlenül kipukkad Hedvig gyönyörűszép kék ballonja. Nagyot zuhan, fel sem ébred, csak a ki tudja hányadik napon, a kórházi ágyon. Szép kis cirkusz az agyrázkódás, kéz-, láb- és bordatörés! A teljes gyógyulás után (nyár van), de csak azután, haza lehet utazni szünidőre.

Szünidő után meg csak a bolond megy vissza az intézetbe. Hiszen az még másfél év! Menjen az anyja, ha annyira akar!

De az anyja nem megy, kísérőnek sem megy, arra nincs pénz. Neki, mégis neki kell mennie, vonatra ültetik. Szerencsére Zólyomig útitárs is akad, nem cigány! Egy hónapig élnek együtt. A férfi iszik, agyba-főbe veri Hedviget, nem lehet ezt bírni. Hedvig elhatározza, elég volt. Mindenből! A léggömbből is!

Autóstoppal utazik tovább. A sofőr morog egy kicsit, de a kocsikísérő szívesen látja. Egész úton cigányul beszélgetnek. A sofőr komolyan dühös. Egy kukkot sem ért. Azt mondja, ha nem hagyják abba, mindkettőjüket kiteszi. Nevetnek, csak tegye! Tegye ki őket az út szélére. Nem fognak unatkozni. A Sándorral... Sándor megígéri, hogy elveszi feleségül. Mihelyt tizen-nyolc éves lesz. Hedvig örül, markában a szerencséje.

Most már hazamehet, bemutatthatja Sándort. Ha Sándor is úgy gondolja. Ki lát bele Sándor fejébe? Na ki?

- Keresnek a rendőrök - újságolja az anyja. Jelentenem kell, ha hazajössz.

- Ne jelentsen, a Sándor elvesz feleségül.

Sándorra most már nem néznek ellenségesen. Hedvig apja borért szalad a kocsmába. Isznak, dicsérik...

- Jó bor, jó bor! Nocsak, Karo, szaladj, hozzá! Nocsak, Lajo, szaladj hozzá! még!

Hedviget szeretik, feleségül veszik, Hedvigre már nem lesz több gond, erre inni kell! Igen, de nem ennyit! Nem annyit, hogy berúgjon az... Az ördög bújt a vörösborba! Az „alvó” szobában részegen horkol az ördög. Ugyan! Horkolni csak a Hedvig szülei horkolnak. Az ágyban együtt alszanak a vörös huzatú dunyha alatt. Lajo és Karo az ágy másik felében szuszognak. Hedvig és Sándor az ágy végében meghúzódó szelnonon fekszenek. Blanka kinn fekszik a konyhában. A „granofógos” szobában senki sem alszik, az nem arra való!

Az „alvó” szobában már mindenki alszik, csak az ördög nem. A vörösbor vörös ködöt borít Sándor agyára. Sándor óvatosan felkel, kimegy az udvarra. Visszafelé eltéved. Nem talál be Hedvighez az „alvó” szobába. Hogyan lehet összetéveszteni a konyhát a szobával, Blankát Hedviggel? A bor az oka! De miért nem ivott Blanka is annyit belőle, hogy hallgatott volna? Miért nem hagyta magát, hogy hamarabb szabaduljon...? Blanka ordít:

- Jaj, anyám, apám, segítség!

Hedviget nem hívja segítségül, pedig Hedvig menne. Sándorral is elmenne. Még ezek után is elmenne, de nem engedik.

- Takarodj, Sándor, takarodj az én házamból!

Hedvig tudja, hogy sem az ördög, sem a bor nem tehetnek semmiről. Csak ő! Egyedül ő tehet mindenről! Sándor, szerinte, róla ítélte meg Blankát.

Hedviget megint nem szereti senki. Titokban összepakol. Az állomáson kódorog. Az autóstopp nem vált be, no, majd a vonat. Hedvig azt esti gyorsra

vár, azzal jó messzire lehet utazni. Egyszer csak jön egy dökögő személy és egy hosszú hajú srác. Azt mondja a srác:

– Gyere velem Batyiba!

– Jó! – válaszolja Hedvig, és a srác megragadja a bőröndjét.

Batyí – a város sötét, éjszaka van, vén utcákban tekeregnek. Hedvig még nem járt itt soha.

– Várj itt! – mondja a srác, és a bőrönddel belép egy koromsötét kapualjba. Hedvig didereg, az éjszaka hűvös. Bemegy a kapualjba, hát látja, hogy átjáróházban van, s a srác sehol, rég meglógott... Hedvig vállat van, s elindul, megpróbál visszatérni az állomásra. De eltéved, a seregben köt ki. Szökített hajú asszony jön vele szemben, nehéz csomagokat cipel.

– Hé, te kódorgó lány, segíts!

Hedvignek minden mindegy, szót fogad. Egy alacsony házba betérnek, itt lakik az asszony. Hedvig a lámpafénynél jobban megnézi. Ekkor látja, hogy oláh cigány. Fülében vastag aranykarikák, ujján kennedys pecsétgyűrű. Az asszony kimegy, felkölti a szomszéd cigányokat, elhozza tőlük a gyerekét. Hedvig hirtelen roppantul elfárad s megszólal:

– Nincs hol aludnom!

Az oláh cigányasszony cigarettára gyújt, s az egyik fekvőalkalmatosság felé int:

– Feküdj le!

Félálomban hallja anyja sopánkodását (jaj, hol kötöttél ki – az oláh cigányok között?!), és az oláh cigányasszony szavait, hogy nála maradhat, ha akar, pesztrálhatja a gyerekét, úgy sincs kire hagynia, az ura a sitten van, ő pedig sokat utazik, Jugóból csempészik. Itthon nem lesz semmi dolga, csak enni adni a kétéves kislánynak, s ha valaki (a rendőrök, vagy más) keresné, azt kell mondania, hogy Pozsonyba, Kassára, esetleg Prágába utazott esküvőre, keresztelőbe... Ha eladja a cuccot, kap tőle havonta kétszáz koronát, meg cigarettát – amennyit elszív, meg kosztot.

Másnap az asszony a cuccal házalt, néhány nap alatt eladta, és újból útnak indult. Majdnem két hónap múlt el, de Hedvig egy koronát sem látott a nőtől. Amikor kérte, az asszony megpofozta.

– Itthagynom! – szaladt ki Hedvig száján.

– Ha elmegy, feljelentelek kurvaságért, meg azt mondom, hogy elloptad az aranygyűrűmet, aranyláncomat és nyolcszáz koronámat! – fenyegetőzött a cigányasszony. (Hogy is ne, hol kap ilyen olcsó pesztonkát!)

En meg feljelentem csempészésért, akarta válaszolni Hedvig, de meggon-dolta magát. Ebből elég volt! Ha már soha senki sem fogja szeretni (az oláh cigányasszony gyereke sem szerette!), akkor mindegy. Hazamegy, s ha az anyja visszaviteti az intézetbe, azt sem bánja. Ha meg rossz lesz, legfeljebb kiugrik az ablakon! Nem a fiúk után, csak úgy... .

Megfigyelte, hová rakja az oláh cigányasszony a pénzt. Másnap kihasználta távollétét, kivett a pénzből négy száz koronát (ez jár nekem!), s továbbállt.

Az oláh cigányasszony feljelentette. Pontosan úgy, ahogyan ígérte. Hogy volt hozzá képe, pofája! Aranylánc, aranygyűrű, nyolcszáz korona! Minden benne volt a jegyzőkönyvben. A „városi ember” mondta, Batyiban a közbiztonságiaknak kell a vélemény.

– Előbb vizsgálat lesz, azután lehet, hogy tárgyalás – mondta az anyjának.

– Az attól függ... .

- Mitől? – kérdezte az anyja riadtan.
- Attól is, amit én írok a lányáról.
- Jót írjon, uram, jót. . .
- Az attól függ. . .
- Mitől?
- Lopott-e a lány?
- Mondd el, Hedvig, loptál-e?!
- Nem, nem vittem el csak a kéthavi bérem. Ami nekem járt!
- Látja, uram, nem lopott, sok mindent csinált már, a férfiakkal ugye-
bár, de nem lopott. Én mondom magának, mióta az oláh cigányasszonytól
visszajött (az isten verje meg a fajtáját ott, ahol egy van belőle! – tette hoz-
zá a városi cigányok megvetésével), rendesen viselkedik, dolgozni is jár,
igaz, csak utcát söpörni vették fel, oda nem kellett a személyi igazolvány,
mert az bizony az intézetben maradt. Hajnalban kel ebben a hidegben, nap-
pal itthon ül, este megint csak utcát söpör. Jót írjon róla, uram!
- Jót. . .? Az attól függ. . .
- Mitől, uram?
- Hogy megjavul-e?

És ekkor a férfi dumálni kezdett. Munkáról, jövőről, mi lesz belőledről, férjéről, gyermekekről, családról, szeretetről, jóságról, hazáról, de főleg a sze-
retetről. A szeretetről annyit beszélt, hogy Hedvig torka (már akkor!) egé-
szen elszorult, reggelig elhallgatta volna.

Amikor az „emenvés” felszedelőzködött, menni készült, az anyja ki akar-
ta kísélni, de a férfi intett, hogy nem. . . – Majd Hedvig kikísér, úgyis sze-
retnék még vele néhány szót váltani négy szemközt.

Hedvig engedelmesen felállt, s kiment a férfival, aki meghúzta orra alatt
a szeretet mézesmadzagját.

Mitől függ a szeretet?

Az attól függ. . .

A kapunál a férfi megfordult, váratlanul magához rántotta, apró mellét
kezdte markolászni, majd a kapuhoz szorította, s a lába közé ékelte a kezét.
Hedvig ismerte e mozdulatok értelmét, most mégis fellázadt. Olyan duma
után, melyben minden harmadik szó a „szeretet”, ilyen módon a mindzsájá-
hoz nyúlni – ez egyenlő az erőszakkal. Az erőszak ellen pedig védekezni
kell. Teljes erejéből felrántotta a térdét. A férfi sziszegett, furcsán összegör-
nyedt, kiszaladt a lélegzete. . .

A csikos, vörös huzatú dunyha kipukkadt. Levegője szomorú sóhaj kíséreté-
ben távozott. A dunyha végleg leereszkedett, abbahagyta a kalandozást,
Hedvig a sóhaj után letörölte könnyeit. Késő van, ideje munkába menni.

Odakinn a konyhában az anyja megkínálta pacallevessel. Bűdös volt.

- Nem kell! – mondta Hedvig, és felémelyedett a gyomra. Felöltözött. Az
udvaron vállára vette a nyírfasöprőt, és elindult a piac felé. Útközben fázni
kezdett. Megállt egy ócska kiskocsmá előtt, söprőjét kinn hagyta, bement, és
megivott egy fél deci vodkát. Hirtelen vad éhséget érzett, vásárolt egy cso-
mag kekszet, s a piac felé haladva bemajszolta. Kijelölt helyén nyugodt, ki-
egyensúlyozott, félkör alakú mozdulatokkal söpörni kezdett. Óvatosan! Vi-
gázott arra, nehogy felverje a port. A múltkorában tele lett kelésekkel az
egész teste, azt mondta az orvos, hogy a portól. . .

A kispiaccal végzett, kiment az utcára. A sarkon izgatottan lehajolt, fekete pénztárcát talált. Száznolcvan korona volt benne, meg né;ri apró. Amíg a pénzt számolta, szembejött vele egy szerelőruhás alak. Kissé borgőzös volt, de nem részeg. Megállt, elnézte, mit csinál a lány. Zsebébe nyúlt, kihúzott egy ötvenest, s azt mondta:

– Nesze! Tódd meg! Tedd hozzá!

Lekanyarodtak a piacra, s bementek az egyik üres bódéba, melynek nyitva felejtették az ajtaját. Hedvignek a pénz járt az eszében.

Egészen jó nap lenne ez a mai. Az „emenvést” leszámítva egészen jó.

Sajnos, miután kijöttek a bódéból, kénytelen volt megváltoztatni előbbi véleményét.

Mégsem olyan jaj de jó...

Amíg benn voltak, valaki elvitte a söprőjét.

Hedvig behúzódott a bódé alacsony cresse alá és nekitámaszkodott a falnak. Elnyelte a sötétség.

A szerelőruhás férfi a sarokról visszafordult. Tekintete schol sem találta a lányt.

Pedig Hedvig ott volt. Sírt...

